

Tussen evaluatie LED-HNT

Tom Dueck & Jan Janse

Wageningen UR Glastuinbouw

Sjoerd Nieboer & Marc Grootscholten

Improvement Centre

Lichtplatform, Zoetermeer, 19 mei 2011

PHILIPS
sense and simplicity

 WAGENINGEN UR
For quality of life

Productschap **Tuinbouw**
Voor een bloeiende zaak

provincie **HOLLAND**
ZUID

Kas als Energiebron

 Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

Het Nieuwe Belichten

PHILIPS

sense and sin

provincie **HOLLAND
ZUID**

WAGENINGEN UR
For quality of life

Productschap **Tuinbouw**
Voor een bloeiende zaak

Kas als Energiebron

Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

PROOF OF PRINCIPLE

- **Doelstelling:**
- Door efficiënter te belichten en inzet HNT 30% energie te besparen bij gelijke productie
- Prog.: 46.6 a.e. op dit moment; 47.0 a.e. gebruikt
- Prog.: 35.9 kg op dit moment; 36.1 kg gerealiseerd
- Doelstelling is bijna gehaald, wij liggen op schema!

Wat hebben wij ervan geleerd: tussenevaluatie op 29 april 2011

- Botrytis
- Teelt herstel
- Lichtverdeling
- Klimaat
- Proefproces

Leerpunt t.a.v. Botrytis

- Teelt is té hard gestart
- Niet goed met vocht omgegaan in belichte teelt (te weinig kennis hierover)
- Gevolg: problemen zoals hoge plantbelasting, ongelijkheid, bladranden, Botrytis

- Rustiger beginnen, vocht sneller afvoeren, desnoods via luchten

Leerpunt t.a.v. de teelt

- Teelt té hard gestart
- Teveel ongelijkheid tussen planten onderling
- Zwakkere planten worden overschaduwd, herstel wordt vertraagd
- 4.2 stengels/m² lijkt niet te kunnen in 192 systeem
- Kritisch kijken naar 192 systeem i.r.t. lichtonderschepping
- Aantal stengels/m² is beperkende factor

Leerpunt t.a.v. Lichtverdeling

- Was $110 \mu\text{mol}/\text{m}^2$ boven voldoende in donkere periode?
- Stengeldichtheid te vroeg opgevoerd (bij van het licht afgaan) - té snel gestart
- Beter balans zoeken tussen licht en gewasontwikkeling bij van het licht afgaan

Leerpunt t.a.v. Klimaat

- Wij weten onvoldoende over de interactie tussen schermen ~ ontvochtiging bij een belichte gewas
- Belichte gewas verdampt veel meer dan onbelicht, er is verkeerd ontvochtigd in het begin, later beter
- Er zaten fouten in het klimaat (anders was er minder Botrytis)
- Sneller ontvochtigen, gericht onderzoek op schermgebruik

Leerpunt t.a.v. Proefproces

- Teveel mensen in BCO, verschil van mening over maatregelen, maatregelen te traag ingezet
- Kleinere BCO: 2 telers met dezelfde teeltlijn

VRAGEN?

Improvement Centre

Wageningen UR Glastuinbouw

Innovaties vóór en mét de glastuinbouw

